

Κωνσταντίνος Καβάφης

Ποίημα

▣ **Κωνσταντίνος Καβάφης «Άλεξανδρινοί Βασιλείς»**

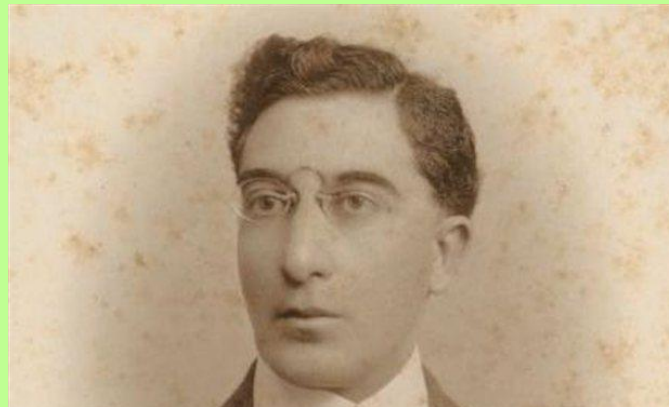

«Αλεξανδρινοί βασιλείς»

- Ο ποιητής αντλεί τις πληροφορίες για τη σύνθεση του ποιήματός του από την ιστορία του Πλουτάρχου. Σκοπός του δεν είναι να γράψει ένα ιστορικό κείμενο, αλλά να παρουσιάσει μία ολοκληρωμένη ποιητική ιδέα.
- Αποσιωπά την παρουσία του Αντώνιου και θέτει σε δεύτερη μοίρα την Κλεοπάτρα, εστιάζοντας την προσοχή στα παιδιά της, καθώς και στους πολίτες της Αλεξάνδρειας.
- Ο Καισαρίωνας είναι το μόνο από τα παιδιά της Κλεοπάτρας που αποκτά πιο ουσιαστικό ρόλο στο ποίημα κι αυτό, γιατί ο ποιητής αισθάνεται ιδιαίτερη συμπάθεια γι' αυτόν και τη σκληρή μοίρα που θα αντιμετωπίσει. Ο Καισαρίωνας είναι γιος του Ιούλιου Καίσαρα, γεγονός που του δίνει δικαίωμα για μια μελλοντική διεκδίκηση της εξουσίας της Ρώμης. Οι σύμβουλοι του Οκταβιανού θα υποδείξουν με έμφαση στον Οκταβιανό τα προβλήματα που ενδέχεται να δημιουργηθούν αν αφήσουν τον Καισαρίωνα να ζήσει. Ο Καισαρίωνας θα είναι το μόνο παιδί της Κλεοπάτρας που θα δολοφονηθεί από τους άντρες του Οκταβιανού.

«Αλεξανδρινοί βασιλείς»

- ▣ Τα παιδιά στα οποία ο ποιητής αφιερώνει το μεγαλύτερο μέρος του ποιήματος βρίσκονται εκεί επειδή το θέλησε η μητέρα τους. Από την άλλη, έχουμε τους Αλεξανδρινούς που ενώ γνωρίζουν ότι η τελετή αυτή είναι ανούσια, δεν αντιδρούν και προτιμούν να μείνουν απλοί θεατές, αποποιούμενοι τυχόν ευθύνες που τους αναλογούν.
- ▣ Η Κλεοπάτρα ακολουθεί τον Αντώνιο και καταφεύγει σε μια περιττή και κενή επίδειξη δύναμης, ξεκινώντας μια σύγκρουση που θα καταλήξει στο θάνατό της, στη δολοφονία του γιου της και στην αιχμαλωσία των υπόλοιπων παιδιών της. Η Κλεοπάτρα είναι, αν μη τι άλλο, ένα τραγικό πρόσωπο, καθώς εξαιτίας της δικής της μεγαλομανίας, τόσο η οικογένειά της όσο και η πατρίδα της θα γνωρίσουν το βίαιο πρόσωπο των Ρωμαίων, οι οποίοι θα τερματίσουν μια σημαντικότερη περίοδο για την Αίγυπτο.

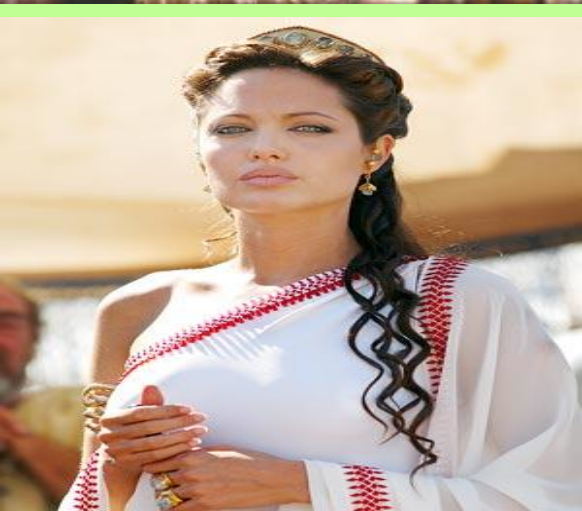
«Αλεξανδρινοί βασιλείς»

- Στο ποίημα ο Καβάφης έχοντας αρνητική στάση απέναντι στη ματαιόδοξη τελετή της Κλεοπάτρας, χρησιμοποιεί άφθονη ειρωνεία για να καταδείξει πόσο λανθασμένη υπήρξε η απόφαση της Κλεοπάτρας να προκαλέσει με τις πράξεις της μια πανίσχυρη αυτοκρατορία.
- Στο ποίημα εντοπίζουμε στοιχεία τραγικής, δραματικής αλλά και λεκτικής ειρωνείας. Η τραγική ειρωνεία έγκειται στο γεγονός ότι τόσο η Κλεοπάτρα όσο και τα παιδιά της που άθελά τους συμμετέχουν στην τελετή, αγνοούν την άσχημη κατάληξη που τους επιφυλάσσει το μέλλον.
- Στην τραγική ειρωνεία που σχετίζεται με την τύχη του Καισαρίωνα εντοπίζεται και η ουσιαστική προσπάθεια του ποιητή να αναδείξει τη ματαιότητα της φιλοδοξίας, των επιδείξεων και της αγάπης για την εξουσία.

«Αλεξανδρινοί βασιλείς»

- Η δραματική ειρωνεία που προκύπτει από την αντίθεση ανάμεσα στις επιδιώξεις των ηρώων, γίνεται εμφανής από το γεγονός ότι ενώ η Κλεοπάτρα διοργανώνει την τελετή των δωρεών για να εντυπωσιάσει τους πολίτες της, εκείνοι καθόλου δεν πείθονται κι έχουν μάλιστα πλήρη επίγνωση πόσο ανούσιο και κενό είναι όλο αυτό το μοίρασμα βασιλικών τίτλων στα παιδιά της Κλεοπάτρας: «τί κούφια λόγια ἦσανε αὐτές ἢ βασιλεῖες.»
- Η λεκτική ειρωνεία χρησιμοποιείται από τον Καβάφη για να υποδείξει την κενότητα των τίτλων που αποδίδονται στα παιδιά της Κλεοπάτρας και γίνεται αντιληπτή με την επανάληψη της φράσης «τόν είπαν» και τη χρήση της παύλας μετά από κάθε όνομα, που επιτάσσει μια παύση στην ανάγνωση σα να πρόκειται να ακουστεί κάτι σημαντικό στη συνέχεια, παρόλο που όλοι γνώριζαν ότι όλα αυτά τα εδάφη δεν ανήκαν στην Κλεοπάτρα:
Ὁ Ἀλέξανδρος – τόν είπαν βασιλέα
τῆς Ἀρμενίας, τῆς Μηδίας, καί τῶν Πάρθων.

ΜΌΔΑ ΑΡΧΑΪΑΣ ΑΙΓΎΠΤΟΥ

Τα αρχαιολογικά ευρήματα δείχνουν ότι οι Αιγύπτιοι ανακάλυψαν τις πρώτες συνταγές κοσμετολογίας.

- ❑ Το μυστικό του ανεξίτηλου μέικ απ, το γνώριζαν καλά οι Αιγύπτιοι πριν από 5.000 χρόνια.
- ❑ Οι Αιγύπτειες τόνιζαν το περίγραμμα των ματιών τους με μαύρο khol, που το έφτιαχναν από μολυβδομετάλλευμα και νερό.

Τα βλέφαρα βάφονταν

Με **πράσινο χρώμα**
από τριμμένη
μαλακή πέτρα, το
μαλαχίτη.

Με **γαλάζιο**, από ψήγματα
χαλκού και με πορτοκαλί-
κοκκινωπές αποχρώσεις
πολύ δημοφιλείς στην Αρχαία
Αίγυπτο.

Όσον αφορά στα χείλη, τα τόνιζαν με κόκκινη ώχρα, ή έμεναν εντελώς φυσικά. Λέγεται, πως η Κλεοπάτρα χρησιμοποίησε ένα μίγμα από χέννα και καρμίνιο για να βάψει τα χείλη της.

Τη μόδα των Αρχαίων Αιγυπτίων μιμούνται πολλά σημερινά fashion show και editorials μόδας .

ΑΡΩΜΑΤΑ

- ▣ Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι έτριβαν το δέρμα τους με λάδια και αρώματα.
- ▣ Ήταν πολύ σημαντικό για τους Αιγυπτίους να μυρίζουν όμορφα, επειδή η δυσοσμία του σώματος ήταν ένδειξη αμαρτίας.
- ▣ Ράντιζαν τα ρούχα τους με άρωμα φτιαγμένο από μύρο, λιβάνι και αρωματικά φυτά.
- ▣ Οι κυρίες μασούσαν χάπια από μέλι για να έχουν γλυκιά αναπνοή.

ΜΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΟΥΚΕΣ

- ❑ Πολλές Αιγύπτειες που ξύριζαν τα κεφάλια τους ή είχαν κοντά μαλλιά φορούσαν περούκες. Σε ειδικές περιπτώσεις οι περούκες τους είχαν πλούσιες μπούκλες ή ήταν στολισμένες με χάντρες.
- ❑ Πολλοί πίστευαν ότι οι τρίχες στο σώμα και στο πρόσωπο ήταν ανθυγιεινές.
- ❑ Αν και φορούσαν όλοι περούκες, δεν ήθελαν να αποκτήσουν φαλάκρα. Για να το αποφύγουν έτριβαν το κεφάλι τους με διάφορα παρασκευάσματα.

ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ

- Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι φορούσαν ελαφριά και δροσερά ρούχα από λεπτό, αβαφο λινό υφάσμα.
- Οι γυναίκες στην εποχή του Αρχαίου βασιλείου φορούσαν άλλο, ίδιο φόρεμα με τσιράντες, φτιαγμένο από ένα ορθογώνιο κομμάτι λινό, με ραφή στη μία πλευρά.
- Οι άνδρες την εποχή του Αρχαίου Βασιλείου τύλιγαν γύρω από τη μέση τους ένα λινό υφάσμα με πιέτες, που το στερεώναν με κόμπη ή με πορπη.
- Στα χρόνια του Μέσου βασιλείου η μόδα άλλαξε και ολοι φορούσαν πιο μακριές και ίσιες φούστες, το χειμώνα, όταν έκανε κρύο, φορούσαν μακριούς μανδύες.

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι στόλιζαν όλο τους το σώμα, φορώντας κάθε είδους κοσμήματα, από σκουλαρίκια μέχρι βραχιόλια στους αστραγάλους. Τα βαριά κοσμήματα, που στόλιζαν τα απλά ρούχα των Αιγυπτίων, ήταν ένδειξη υψηλής κοινωνικής θέσης.

- Τα **ακριβά** κοσμήματα κατασκευάζονταν από χρυσό και ημιπολύτιμες πέτρες.
- Τα πιο **φτηνά** ήταν από γυαλί και φαγεντιανή (πορσελάνη), υλικό από τριμμένο χαλαζία ή άμμο, που το θέρμαιναν σε καλούπια και το στίλβωναν.
- Συχνά τα κοσμήματα τους είχαν διπλή λειτουργία: ήταν στολίδια και ταυτόχρονα **φυλαχτά**, που προστάτευαν από κάθε κακό όποιον τα φορούσε.

